

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

I

4102 Arealforvaltning og kommunal planlegging

4. mai 2012

Tid:	Kl. 9-13 (4t)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	2 inkl. forside
Hjelpemiddel:	Plan- og bygningsloven, Forurensningsloven, Naturmangfoldloven, Kulturminneloven
Merknader:	Ved bedømming teller alle oppgavene likt
Vedlegg:	Ingen

Eksamensresultata blir offentliggjort på Studentweb

Fakultet for allmennvitenskaplege fag.

**EKSAMEN I
4102 AREALFORVALTNING OG KOMMUNAL PLANLEGGING
04.05.2012**

Alle oppgaver (1-4) teller likt.

Oppgave 1: Rettslære og forvaltning

- a) Gi en kort forklaring på følgende begrep:
  - Hjemmel
  - Rettskilde
  - Legalitetsprinsippet
- b) Fremstill skjematisk hovedoppbyggingen til det norske forvaltningssystemet mht arealplanlegging, hhv. politisk og administrativt.
- c) Forklar forskjellen på lov, forskrifter og lovforarbeider.
- d) Hva menes med at kommuneplanen er juridisk bindende?

Oppgave 2. Fysisk planlegging i Norge

Arealplanleggingen i Norge er i hovedsak et offentlig prosjekt som styres gjennom Plan og bygningsloven.

- a) Hvilke deler består en kommunedelplan av? Er det lovpålagt at alle kommuner skal ha en kommuneplan?
- b) Hva er en reguleringsplan? Beskriv saksgangen i en reguleringsplanprosess som krever konsekvensutredning.
- c) Hva er hensynssoner? Hva er forholdet mellom hensynssoner og arealformål?
- d) Forurensningsloven: Hva forstår loven med "forurensning" og "avfall"?

Oppgave 3. 'Grønn' arealplanlegging

Fysisk planlegging er det viktigste styringsmiddel for ressursforvaltningen – både for å bygge ut og for å ta vare på grønne arealer.

- a) Hva slags typer av områdevern finner vi i Naturmangfoldloven? Gjelder Plan og bygningsloven i disse områdene?
- b) Hvilke muligheter gir Plan og bygningsloven til å ta vare på naturområder?

- c) Her er en lokal/regional sak fra Fylkesmannen i Telemark som angår hyttebygging – et av de store arealinngrepene i norsk landskap.

Semje om løysing for kommuneplan for Vinje

Vinje kommune og fylkesmannen si landbruks- og miljøvernavdeling kom torsdag 15.12.2011 saman til meklingsmøte om arealdelen til kommuneplanen. Partane kom fram til løysing, som innebar at eitt område for spreidd utbygging vart tatt ut, medan tre andre område vart godtatt. Heilskap i planlegginga og langsiktig utbyggingsstrategi var utgangspunktet for diskusjonen.

Hva er bakgrunnen for det som her omtales som «megling»? Og hva ville skjje dersom partene ikke ble enige?

- d) I planlegging av grønnstruktur har vi noen enkle ‘geometriske’ veiledende retningslinjer for hvilke grønne områder vi bør prioritere til bevaring (under ellers like forhold og når vi ikke har spesielle lokale kunnskaper om områdenes verdi). Disse retningslinjene er basert på økologisk kunnskap. Gi kort den økologiske forklaringen bak prinsippene som er skissert under.

Begrep	Bedre	Dårligere	Prosess	Forklaring
Areal				
Avstand				
Form				
Hoppe-stein				
Buffersone				

Oppgave 4. Digitale planer

a)

Hva menes med reguleringsformål? Gi en kort beskrivelse hva reguleringsformål viser i en reguleringsplan og hvilke funksjon de har (med funksjon menes hva brukes de til).

b)

Det er minimumskrav om at reguleringsplaner skal vises som et to-dimensjonalt kart sammen med reguleringsbestemmelser. Det kan kreves at planen utarbeides i 3D. Gi en kort beskrivelse av forhold som vanskelig kan vises i 2D, men som kan håndteres i en 3D-plan.

c)

Hva menes med følgende begrep:

Geometrityper

SOSI-koder

Hellningsanalyse

Lengde- og tverrprofiler

d)

Det stilles strenge kvalitetskrav til leveranse av den digital reguleringsplan. Ett av krava er at plandata skal ha riktig topologi. Beskriv kort hva som menes med topologi og vis gjerne noen eksempel.

EKSAMEN I
4102 AREALFORVALTNING OG KOMMUNAL PLANLEGGING
04.05.2012

Alle oppgaver (1-4) tel like mykje.

Oppgave 1: Rettslære og forvaltning

- a) Gje ei kort forklaring på desse omgrepa:
  - Heimel
  - Rettskjelde
  - Legalitetsprinsippet
- b) Syn skjematisk hovudoppbyggjinga til det norske forvaltningssystemet med omsyn til arealplanlegging, hhv. politisk og administrativt.
- c) Forklar forskjellen på lov, forskrifter og lovforarbeid.
- d) Kva meiner vi med at kommuneplanen er juridisk bindande?

Oppgave 2. Fysisk planlegging i Noreg

Arealplanlegginga i Noreg er i hovudsak eit offentleg prosjekt som blir styrt gjennom Plan og bygningslova.

- a) Kva delar er ein kommunedelplan sett saman av? Er det lovpålagt at alle kommunar skal ha ein kommuneplan?
- b) Kva er ein reguleringsplan? Forklar saksgangen i ein reguleringsplanprosess som krev konsekvensutgreiing.
- c) Kva er hensynssoner? Kva er forholdet mellom hensynssoner og arealformål?
- d) Forurensningsloven: Kva forstår lova med "forurensning" og "avfall"?

Oppgave 3. 'Grønn' arealplanlegging

Fysisk planlegging er det viktigaste styringsmedel for ressursforvaltninga – både for å byggje ut og for å taka vare på grønne areal.

- a) Kva slag typer av områdevern finn vi i Naturmangfoldloven? Gjeld Plan og bygningsloven i desse områda?
- b) Kva moglegheitlar gjev Plan og bygningsloven til å ta vare på naturområde?

- c) Her er ei lokal/regional sak fra Fylkesmannen i Telemark som har med hyttebygging å gjere – eit av dei store arealinngrepa i norsk landskap.

Semje om løysing for kommuneplan for Vinje

Vinje kommune og fylkesmannen si landbruks- og miljøvernavdeling kom torsdag 15.12.2011 saman til meklingsmøte om arealdelen til kommuneplanen. Partane kom fram til løysing, som innebar at eitt område for spreidd utbygging vart tatt ut, medan tre andre område vart godtatt. Heilskap i planlegginga og langsiktig utbyggingsstrategi var utgangspunktet for diskusjonen.

Hva er bakgrunnen for det som her vert omtala som «megling»? Og kva ville hende dersom partane ikkje blei samde?

- d) I planleggjing av grønstruktur har vi nokre enkle ‘geometriske’ retningslinjer for kva for grøne område vi bør prioritera til å ta vare på (under elles like forhold og når vi ikkje har spesielle lokale kunnskapar om områdass verdi). Desse retningslinjene er basera på økologisk kunnskap. Gjev kort den økologiske forklaringa bak prinsippa som er skissera under.

Begrep	Bedre	Dårligere	Prosess	Forklaring
Areal				
Avstand				
Form				
Hoppe-stein				
Buffersone				

Oppgave 4. Digitale planer

a)

Kva meiner vi med reguleringsformål? Gjev ei forklaring på kva reguleringsformål syner i ein reguleringsplan og kva funksjon dei har (med funksjon meiner vi kva dei blir bruka til).

b)

Det er minimumskrav om at reguleringsplanar skal bli vist som eit to-dimensjonalt kart saman men reguleringsbestemmelsar. Det kan krevjast at planen blir utarbeidd i 3D. Skriv kort om kva forhold som vanskeleg kan visast i 2D, men som kan håndterast i ein 3D-plan.

c)

Kva meiner vi med følgjande omgrep:

Geometrityper

SOSI-koder

Hellningsanalyse

Lengde- og tverrprofil

d)

Det vert stilt strenge kvalitetskrav til leveranse av den digitale reguleringsplanen. Eit av krava er at plandata skal ha riktig topologi. Skriv kort om kva vi meiner med topologi og vis gjerne med nokre omdøme.